

не встановлено, а він повинен бути доставлений до нього не пізніше 60-ти годин з моменту затримання для розгляду клопотання про обрання запобіжного заходу. Таким чином, саме тоді затримана особа і може подати скаргу. Однак жодної форми для цього не передбачено, як і не передбачено процедури оскарження до слідчого судді і у випадку її звільнення.

Отже, нами встановлено, що чинний КПК України містить низку прогалин та колізійних норм, які слід усувати та приводити національне кримінальне процесуальне законодавство до кращих європейських зразків

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/> (вступив в дію з 20 листопада 2012 року).

Деякі проблеми відкриття матеріалів досудового розслідування

Глюбок І.В., доцент кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент

Ст. 290 КПК України, регламентуючи відкриття матеріалів досудового розслідування іншої сторони, незважаючи на її прогресивний за рядом аспектів характер, містить певні недоліки, що впливає на забезпечення прав учасників кримінального провадження при застосуванні цієї процедури.

Сторона захисту за запитом прокурора зобов'язана надати доступ та можливість скопіювати або відобразити відповідним чином будь-які речові докази або їх частини, документи або копії з них, а також надати доступ до житла чи іншого володіння, якщо вони знаходяться у володінні або під контролем сторони захисту, якщо сторона захисту має намір використати відомості, що містяться в них, як докази у суді (ч. 6 ст. 290 КПК). Відзначимо, що ч. 6 ст. 290 КПК не встановлює, кому із учасників кримінального провадження зі сторони обвинувачення – слідчому або прокурору, чи обом цим учасникам – має бути наданий доступ, адже подання запиту прокурором прямо не виключає можливість ознайомлення з матеріалами, житлом чи іншим володінням слідчим, що може бути корисним для складання ним обвинувального акту. На практиці це питання вирішується по-різному. Тому вважаємо за необхідне уточнити у ч. 6 ст. 290 КПК, що доступ може бути наданий слідчому та / або прокурору.

Ч.ч. 7,8 ст. 290 КПК передбачають, що про відкриття сторонами кримінального провадження матеріалів прокурор або слідчий за його дорученням повідомляє потерпілого, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, після чого останній має право ознайомитися з ними за правилами, викладеними в цій статті. Про відкриття сторонами кримінального провадження матеріалів повідомляються цивільний позивач, його представник та законний представник, цивільний відповідач, його представник, після чого ці особи мають право ознайомитися з ними в тій частині, яка стосується цивільного позову, за правилами, викладеними в цій статті. Аналіз цих положень дозволяє стверджувати, що механізм надання матеріалів потерпілому,

представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, цивільному позивачу, його представнику та законному представнику, цивільному відповідачу, його представнику належним чином не деталізовано ні за суб'єктивним складом, ні за процедурою та об'єктами ознайомлення.

Так, якщо потерпілий, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, повідомляються про відкриття сторонами кримінального провадження матеріалів прокурором або слідчим за дорученням прокурора, то ким повідомляються цивільний позивач, його представник та законний представник, цивільний відповідач, його представник, КПК не встановлює, хоча із застосуванням аналогії закону можна зробити висновок, що також прокурором або слідчим за дорученням прокурора. Крім того, з невідомих причин представник та законний представник цивільного позивача можуть знайомитися з матеріалами, а потерпілого – ні [на це звертали увагу: 1, с. 193; 2, с. 90], хоча ці статуси має одна особа - особа, якій кримінальним правопорушенням завдано шкоди.

Питання викликає і послідовність ознайомлення із матеріалами. Як правильно стверджує О.О. Торбас, якщо тлумачити норму ст. 290 КПК буквально, то ознайомлення може відбуватися одночасно. [3, с. 160-161].

Аналіз ч. 6, 7 ст. 290 не дозволяє чітко встановити, чи зобов'язана сторона захисту надати потерпілому, представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, цивільному позивачу, його представнику та законному представнику, цивільному відповідачу, його представнику зібрані нею матеріали, чи копії або відображення матеріалів сторони захисту надаються стороною обвинувачення. Більше того, зазначені нормативні положення вказують на можливість ознайомлення лише із матеріалами, а про доступ до житла чи іншого володіння мова (на відміну від можливостей сторони обвинувачення) не йде. Враховуючи те, що потерпілий, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, підтверджують прокурору факт надання їм доступу до матеріалів, мабуть, КПК виходить із того, що це обов'язок прокурора, хоча очевидно, що це питання потребує чіткого вирішення у КПК.

Також слід відмітити і те, що ч.ч. 6,7 ст. 290 КПК указують на ознайомлення із матеріалами для потерпілого, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, цивільного позивача, його представника та законного представника, цивільного відповідача, його представника, а підтверджують ці учасники прокурору факт надання їм доступу до матеріалів, а не факт ознайомлення, що було б логічніше.

Таким чином, положення ст. 290 КПК потребують коригування для усунення викладених вище недоліків та прогалин.

Список використаних джерел:

1. Ковальчук С.О. Процесуальний порядок відкриття матеріалів кримінального провадження / С.О. Ковальчук // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2013. - № 2(6). - С. 190-195.

2. Алєнін Ю. П. Особливості відкриття матеріалів іншої сторони за новим КПК України: здобутки та прорахунки // Юридичний вісник. - 2013. - № 4. - С. 89-94.

3. Торбас О.О. Характеристика окремих положень відкриття матеріалів іншої сторони кримінального провадження за Кримінальним процесуальним кодексом 2012 р. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. - Серія ПРАВО. 2012. - Випуск 19. Том 4. – С. 159-162.